

Ne hagyjuk áttelelni a károsítókat

ŐSZEL, HA MÁR LESZEDTÜK AZ IDEI TERMÉST, ELKEZDHETJÜK AZOKAT A MECHANIKAI ÉS KÉMIAI NÖVÉNYVÉDELMI MUNKÁKAT, AMELYEKNEK AZ A CÉLJA, HOGY ELPUSZTÍTSUK A LEVELEKBEN ÁTTELELŐ KÓROKOZÓKAT. KISEBB KERTEKBEN EZ MEGOLDHATÓ A LEHULLOTT, BETEG LEVELEK ÖSSZEGYŰJTÉSÉVEL ÉS ELÉGETÉSÉVEL, NAGYOBB GYÜMÖLCSÖSBEN LOMBFERTŐTLENÍTÉST, ŐSZI LEMOSÓ PERMETEZÉST CÉLSZERŰ VÉGEZNI.

DR. KOLEVA ROSZICA

A beteg leveleket ne komposztáljuk és ne forgassuk sekélyen a talajba, mert a kórokozók a komposzttelepről is fertőzhetnek! Ezen kívül tudni kell, hogy amennyiben a leveleket még a teljes lebomlásuk előtt szerves trágyaként juttatjuk ki, a tavaszi talajmunkák során ezek újra a talajfelszínre kerülnek, így mi magunk idézünk elő mesterséges fertőzést gyümölcsösünkben. Ezért legjobb, ha a fertőzött leveleket összegyűjtjük és elégetjük, vagy 60-70 cm mélyen elássuk a talajba. Az 1. táblázatban megtalálhatók azok a

betegségek, amelyek fertőzési forrásai a talajra lehullott beteg levelek, néhány esetben a vesszők, és amelyek ellen hatásos az őszi lemosó permetezés.

A tenyészidőszakban végrehajtott permetezésekkel ellentétben az őszi lombfertőtlenítést mindig bő lémenyiséggel, áztatásszerűen végezzük. Figyeljünk arra, hogy a permetlé jól bevonja az összes levelet (a fán levőket és a talajra lehullottakat is), valamint a körte ventúriás varasodása, a birs diplokarponos betegsége, a csonthéjasok

(birs, meggy, kajszli) moníliai betegsége és a baktériumos eredetű ágelhalások miatt a fás részeket is. Az őszi lemosó permetezés természetesen nem helyettesíti, csak kiegészíti a kora tavasszal elvégzett „klaszszikus” lemosó permetezést!

Az alma esetében a lehullott levelek összegyűjtésével egyúttal gyéríthetjük az almalevél-aknázómoly (1. kép), az almalevél-sátorosmoly és almalevél-törpemoly ott telelő bábjait is.

Időszerű

Októberben folytatódik a téli alma- és körte-, valamint a birsfajták betakarítása. A héjas gyümölcsök között szintén októberre esik néhány mandula- (Szigetcsépi 55), gesztenye- (Nagymarosi 37 és 38, Kőszegszerdahelyi) és diófajta (Tizacsécsi 83, Pedro) szedési ideje is. Fontos, hogy az októberi érésű fajták szürete legkésőbb október közepéig befejeződjön, mert a később leszedett gyümölcsök eltarthatósága csökken, emellett lelassul különféle, a növények számára fontos tápanyag (pl. keményítő, cukrok) felhalmozódása a raktározó szövetekben. Ezek a tápanyagok tavasszal nélkülözhetetlenek minden a növények életfolyamatainak újraindításához.

1. táblázat: Az őszi lemosó permetezés hatásterülete a gyümölcsfák betegségei ellen

Betegség neve	Tápnövény (fogékony fajta)	Fertőzési források	
		lehullott levelek	egyéb
Az alma ventúriás varasodása	alma (<i>Jonagold, Mutsu, Gala, Golden Delicious, Gloster, McIntosh</i>)	+	
Az alma nektriás rákja	alma, ritkábban körte		az ágak rákos sebei
Az almatermésűek tűzelhalás betegsége	alma, körte (<i>Vilmos körte</i>), birs		virágok, vesszők
Az alma és a körte facidiellás rákja	alma, körte, birs, szilva		a fás részek rákos sebei
Az alma és a körte fomopszizos rákja	alma, körte		a fás részek rákos sebei
A körte ventúriás varasodása	körte (<i>Kálmán körte, Vilmos körte, Bosc kobak, Hardenpont téli vajkörte, Téli esperes</i>)	+	vesszők

1. táblázat: Az őszi lemosó permetezés hatásterülete a gyümölcsfák betegségei ellen

Betegség neve	Tápnövény (fogékony fajta)	Fertőzési források	
		lehullott levelek	egyéb
A körte mikoszfereállítás levélfoltossága	körte (<i>Diel vajkörte, Bosc kobak</i>)	+	
A birs diplokarponos betegsége	birs, körte	+	vesszők
A birs monília betegség	birs		gyümölcs-műmiák, beteg vesszővégek
A cseresznye és a meggy monília betegség	cseresznye (<i>Germersdorfi</i>), meggy (<i>Pándy</i> típusú fajták), kajszis		gyümölcs-műmiák, vesszők, rákos sebek
A cseresznye és a meggy blumeriállítás betegség	cseresznye, meggy, sajmeggy, kajszis, szilva, mandula	+	
A cseresznye és a meggy fómás betegség	cseresznye, meggy, kajszis, szilva, ritkán őszibarack, mandula	+	
Az őszibarack tafrinás betegség	őszibarack (<i>Marygold, Dixired, Redhaven, nektarinok</i>), mandula	+	vázágak, vesszők
Az őszibarack lisztharmata	őszibarack (<i>Champion, Ford, Mariska, Suncrest</i>), mandula	+	vesszők
Az őszibarack ventúriás varasodása	őszibarack, mandula		vesszők
A kajszis lisztharmata	kajszis, szilva	+	
A kajszis gnomónia levélfoltossága	kajszis, cseresznye	+	
A kajszis és mandula szígmínás betegség	kajszis, őszibarack, mandula, cseresznye, meggy, szilva	+	vesszők
A kajszis pszeudomónászos elhalása	kajszis, őszibarack, cseresznye, meggy		a beteg fák

1. táblázat: Az őszi lemosó permetezés hatásterülete a gyümölcsfák betegségei ellen

Betegség neve	Tápnövény (fogékony fajta)	Fertőzési források	
		lehullott levelek	egyéb
A szilva polisztigmás vörösfoltossága	szilva (<i>Debreceni muskotály, Korai besztercei, Cacanska najbolja</i>), ringló, mandula, kökény	+	
A szilva tafrinás gyümölcsstorzulása	szilva, ringló		vesszők, gyümölcsök
Szilvarozsda	szilva, ringló, kajsi, őszibarack	+	
A dió xantomónászos betegsége	dió	+	gyümölcsök, fák ágreszei
A dió gnomóniás betegsége	dió	+	gyümölcsök (terméshéj)
A mandula ventúriás varasodása	mandula, csonthéjasok		vesszők
A mandula monilíniás betegsége	mandula		gyümölcs-múmiák, vesszők, rákos sebek
A gesztenye kéregelhalása	gesztenye		fás részek
A mogyoró lisztharmata	mogyoró	+	
A málna elzinoés*, didimellás és leptoszfériás betegségei (vesszőfoltosságok)	málna (<i>Nagymarosi, Malling Exploit</i>), szeder (<i>Tayberry</i>)	+*	vesszők
A málna, köszméte, ribiszke, mikoszfereállítás levélfoltossága	málna, köszméte, ribiszke	+	
Szederrozsda	szeder	+	
A köszméte és a ribiszke amerikai lisztharmata	köszméte (<i>Silvia, Ross, Gyöngyösi piros, Zöld óriás</i>), fekete (<i>Wellington XXX</i>) és piros ribiszke		vesszők, rügyek (ritkán)
A köszméte és a ribiszke drepanopezizás levélfoltossága	köszméte, ribiszke	+	